

Outi Alanko-Kahiluoto vihr

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä naisjärjestöille NJKL, NYTKIS ry ja Monika-Naiset liitto (450 000 euroa)

Eduskunnalle

Globaalien asenteiden kiristytessä on varmistettava, ettei Suomessa ajauduta konservatiiviseen naisjärjestöjen toiminnan lakkauttamiseen (vertaa esim. Unkari, Puola, Venäjä, Yhdysvallat). Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen tähtäävä kansalaisjärjestötoiminta Suomessa on turvattava.

Naisjärjestöjen valtionavustus on ollut verrattuna muihin kansalaistoiminnan kansallisiin kattojärjestöihin hyvin matala. Samaan aikaan jo entisestään matala rahoitus on laskenut merkittävästi. Valtionavustus perustuu lakiin eräiden naisjärjestöjen valtionavusta (663/2007).

Vuonna 1911 perustettu Naisjärjestöjen Keskusliitto (NJKL) —Kvinnoorganisationernas Centralförbund (KOC) on sukupuolten välistä tasa-arvoa, naisten oikeuksia ja tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksia edistävien naisjärjestöjen kattojärjestö ja yhteistyöfoorumi. Keskusliitto yhdistää eri alojen toimijoita tavoitteelliseen työhön tasa-arvoisemman yhteiskunnan aikaansaamiseksi ja on kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivinen toimija. Naisjärjestöjen Keskusliittoon kuuluu 59 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä yli 400 000 jäsentä. Liitto on moniäänisesti yhteistyössä toimiva, rohkeasti kantaa ottava ja puoluepoliittisesti sitoutumaton.

Naisjärjestöt Yhteistyössä — Kvinnoorganisationer i Samarbete (NYTKIS) ry on kattojärjestö, johon kuuluvat eduskuntapuolueiden naisjärjestöt sekä Naisasialiitto Unioni, Naisjärjestöjen Keskusliitto ja Sukupuolentutkimuksen seura. NYTKIS ry:n tarkoituksena on tasa-arvon ja tasa-arvopolitiikan edistäminen sekä naisten poliittisen aseman parantaminen ja naisten vaikutusvallan lisääminen yhteiskunnassa ja päätöksenteossa. Yhdistys edistää naisten ihmisoikeuksia ja seuraa alan kansainvälisten sopimusten toimeenpanoa Suomessa. Yhdistys toimii jäsenjärjestöjensä yhteistyöelimenä kansallisissa ja kansainvälisissä asioissa. NYTKIS ry saa toimintaansa valtionapua opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Monika-Naiset liitto ry on maahanmuuttajajärjestöjen ja monikulttuurista naistyötä tekevien järjestöjen kattojärjestö, joka täyttää tänä vuonna 20 vuotta. Liitolla on tällä hetkellä 13 jäsenjärjestöä, jotka edustavat eri puolilta maailmaa Suomeen muuttaneita naisia. Liitto toimii asiantuntijana ja tekee työtä maahanmuuttajanaisten tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen aseman parantamiseksi. Liitto tarjoaa erityispalveluja väkivaltaa kokeneille ja kotoutumisen tukea tarvitseville naisille. Näitä palveluja tarjotaan valtakunnallisesti usealla eri kielellä Kriisikeskus Monikassa, Turvakoti Monassa ja Kotoutumiskeskus Monikassa.

Talousarvioaloite TAA 10/2018 vp

Vaikka naisjärjestöissä tehdään laajaa vapaaehtoistyötä ja on totuttu toimimaan pienillä budjeteilla, resurssien vähäisyys vaikuttaa merkittävästi tasa-arvo työn laajuuteen ja prosesseihin. Resurssien vähyyden vuoksi ei ole mahdollista toimia toivotulla tasolla esimerkiksi vaikuttamis- ja viestintätyössä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Naisjärjestöjen valtionapu tulisi saada pysyvästi korkeammalle tasolle.

Eduskunnan lisämäärärahan turvin vuodelle 2018 naisjärjestöjen valtionavut olivat seuraavat:

Naisjärjestö (perustuen lakiin 663/2007)	2018 valtionapu -sisältää eduskunnan lisämäärärahan
Naisjärjestöjen Keskusliitto	185 000 €
Nytkis ry	145 000 €
Monika-Naiset liitto ry	63 000 €* [*]
*2,5 % liiton kokonaistuotoista	

Naisjärjestöjen Keskusliitolla on kaksi vakituista työntekijää. Muutoin liitto voi tarjota ainoastaan projektimuotoista pätkätyötä tai harjoittelua. Myös NYTKIS ry:llä on kaksi vakinaista työntekijää. Monika-Naiset liitossa on 30 työntekijää, joista suurin osa on työssä palvelujen tuottamisessa. Maahanmuuttajanaisten parissa tehtävään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön resurssit ovat vähäiset. OKM:n valtionavulla on voitu kattaa yhden ihmisen työpanos ja hieman muita kuluja.

Vertailukohtina resursseissa ja palkkatasossa voidaan pitää muita kansalaistoiminnan kattojärjestöjä mm. sosiaalialalla, nuorisotyössä ja urheilussa. Miksi juuri naisalalla, naisten kansalaisjärjestöjen kattojärjestössä, joudutaan toimimaan alle minimiresurssein, pienellä työvoimalla, kohtuuttoman työtaakan alla ja tyytymään matalampaan palkkatasoon?

Naisjärjestöt ovat tasa-arvon arvostettuja toimijoita ja asiantuntijoita. Naisjärjestöjen Keskusliiton toiminta on viime vuosina uudistunut ja lisääntynyt. Naisjärjestöjen Keskusliitolla on laaja aktiivinen järjestökenttä, ja liiton toiminta on muuttunut vapaaehtoisuuteen pohjautuvasta aktivismista sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien ammattimaiseksi ja aktiiviseksi osaajaksi, asiantuntijaksi ja viestijäksi.

Naisjärjestöjen Keskusliiton ja tasa-arvoasiain neuvottelukunnan 100 tasa-arvotekoa -hanke ja jatkohanke Tasa-arvotekojilla vaikuttavuutta ovat olleet menestyksekkäitä. Tasa-arvotekojen vaikutus suomalaisessa yhteiskunnassa on suuri. Mukana on organisaatioita ja vaikuttajia yhteiskunnan kaikilta aloilta, ja tasa-arvotekojen määrä on lähes 300. Myös eduskunta julkisti tasa-arvotekonsa, selvityksen tasa-arvon toteutumisesta eduskunnassa, syyskuussa 2018. Yhteiskunnan eri alojen tasa-arvotekojen verkostot ovat toimivat ja toimijoilla suuri kiinnostus sukupuolten tasa-arvon lisäämiseen.

Talousarvioaloite TAA 10/2018 vp

Tarve rahoitukselle on todella suuri. NJKL on perustettu vuonna 1911 kansainvälisen ICW (International Council of Women) -järjestön Suomen osastoksi. Tällä hetkellä NJKL:llä ei kuitenkaan ole omia varoja kansainväliseen toimintaan. Juuri kansainvälisen kehityksen ja keskustelun seuraaminen on välttämätöntä. On Suomen kannalta välttämätöntä antaa myös oma panos kansainväliseen yhteistyöhön.

Monika-Naiset liitto ry on edelleen ainoa tasa-arvo- ja väkivaltatyötä tekevä maahanmuuttajanaistoimijoiden kattojärjestö. Toiminnan volyymi ja tarve kasvaa jatkuvasti maahanmuuttotilanteen myötä, erityisesti pk-seudun ulkopuolella, jossa kohderyhmälle on hyvin vähän sukupuolisensitiivisiä kriisi- ja kotoutumisen tukipalveluja. Tasa-arvotyölle maahanmuuttajanaisten parissa on iso kysyntä ja tilaus, mutta toimijat tarvitsevat konkreettista kattojärjestön tukea toimintansa käynnistämiseksi. Nykyiset resurssit riittävät tähän vain osittain.

Suomi profiloituu voimakkaasti naisten aseman ja tasa-arvon edistäjänä kansainvälisesti. Naisten oikeudet ja seksuaali- ja lisääntymisterveysoikeudet ovat Suomen ulkopolitiikan prioriteetti-alueita. Kansainvälisesti on kuitenkin nähtävissä, että Suomi ei enää ole samassa määrin kuin aiemmin sukupuolten tasa-arvon mallimaa. Naisten oikeuksia edistetään laajalti mm. muissa Pohjoismaissa, Ranskassa, Iso-Britanniassa, Kanadassa ja niillä profiloidutaan vahvasti.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 450 000 euroa momentille 29.10.51 naisjärjestöille NJKL, NYTKIS ry ja Monika-Naiset liitto.

Helsingissä 28.9.2018

Outi Alanko-Kahiluoto vihr